

متون پژوهش بنیان اندیشه امام خمینی (س) / ۶

**پیوند عدالت سیاسی و حقوق سیاسی
با رویکردی بر آراء امام خمینی (س)**

دکتر یحیی فوزی

عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکتر قربانعلی قربانزاده

عضو هیأت علمی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

بهار ۱۳۹۸

سرشناسه	فوزی توپسرکائی، یحیی، ۱۳۳۹ -
عنوان ونام پدیدآور	پیوند عدالت سیاسی و حقوق سیاسی با رویکردی بر آراء امام خمینی(س) / تألیف یحیی فوزی، قربانعلی قربانزاده.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	ب، ۹۲ ص.
فروست	متون پژوهش بنیان اندیشه امام خمینی(س): ۶
شابک	(دوره) ۹ - ۵۲۸ - ۲۱۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸: (ج ۶) ۱ - ۵۳۷ - ۲۱۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸
یادداشت	کتابنامه: ص. [۸۷] - ۹۲.
موضوع	خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸ - ۱۳۷۹ - دیدگاه درباره عدالت/ اسلام و عدالت / اسلام و سیاست / اسلام و حقوق.
شناسه افزوده	قربانزاده سوار، قربانعلی، ۱۳۴۱ - / مؤسسه چاپ و نشر عروج.
رده‌بندی کنگره	پ ۳۵ / ۵ / ۱۵۷۴ / ۵ DSR
رده‌بندی دیویی	۹۵۵ / ۰۸۴۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۵۶۸۲۰۸

کد / م ۳۱۴۶

متون پژوهش بنیان اندیشه امام خمینی(س) / ۶ پیوند عدالت سیاسی و حقوق سیاسی با رویکردی بر آراء امام خمینی(س)

تألیف: دکتر یحیی فوزی، دکتر قربانعلی قربانزاده
ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

فروشگاه شماره یک: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فرخ‌رازی، پاساژ ظروفی، تلفن: ۰۸۱-۶۶۴۹۳۰۸۱ - دورنگار: ۰۹۱۵-۶۶۴۰۰۹۱۵

فروشگاه شماره دو: خیابان انقلاب، چهار راه حافظ، تلفن: ۰۱۲۹۷-۶۶۷۰

مرکز پخش: امور نمایندگیها و نمایشگاهها، تلفن: ۰۴۸۷۳-۶۶۴۰

امور سفارشات و بازرگانی، تلفن: ۰۹۱۶-۶۶۴۸۹۱۶

www.oroujpub.com

pub@imam-khomeini.ir

<http://imam-khomeini.ir>

نشانی الکترونیکی:

فهرست مطالب

- پیشگفتار..... ا
- مقدمه..... ج
- الف - مفهوم عدالت در قرآن و دیگر منابع اسلامی..... ۱
- ب. دلایل اهمیت عدالت..... ۵
۱. عدالت به عنوان محور تکوین عالم و گرایش فطری بشر به آن..... ۵
۲. عدالت صفت الهی است و احکام اسلام مبتنی بر عدالت است..... ۷
۳. تحقق عدالت به عنوان هدف رسولان..... ۹
۴. تدوین قوانین الهی بر اساس عدالت..... ۹
۵. عدالت به عنوان مهم ترین ویژگی جامعه آرمانی اسلام..... ۱۰
۶. عدالت به عنوان ویژگی مهم کارگزاران سیاسی..... ۱۲
۷. اجرای عدالت، زمینه ساز محیط امن برای تعالی جامعه..... ۱۲
- ج. سطوح مختلف بحث عدالت..... ۱۴
۱. عدالت در سطح افعال الهی..... ۱۶

۲. عدالت در سطح عالم تشریح و قانون‌گذاری ۱۷
۳. عدالت در سطح افراد بشری ۱۷
۴. عدالت در سطح جوامع انسانی ۱۹
- د - مفهوم شناسی عدالت سیاسی ۲۳
- ه - گونه‌شناسی مفهوم عدالت سیاسی ۳۴
- و - عدالت سیاسی به معنای اعطای حقوق سیاسی ۴۰
- منشاء و انواع حق ۴۱
- حقوق ثابت الهی ۴۱
- حقوق متغیر و قراردادی ۴۵
- ز - راهکار تحقق عدالت سیاسی بر اساس مفهوم حق سیاسی ۴۷
- شناسایی حقوق سیاسی ثابت و متغیر افراد جامعه ۴۷
- استفاده از نظر کارشناسان در کشف مصادیق عدالت در حوزه ۴۸
- ح - مصادیق عدالت سیاسی و شاخص‌های آن در پیوند با ۵۰
- ۱ - حق تعیین سرنوشت سیاسی ۵۳
- ۲ - حق مشارکت سیاسی ۵۶
- ۳ - حق انتخاب سیاسی ۶۰
- ۴ - حق نظارت مردم بر قدرت سیاسی و عرصه مدیریتی کشور ۶۴
- ۵ - حق نصیحت و انتقاد سیاسی ۶۷
- ۶ - حق امنیت سیاسی برای همگان ۷۲
- ۷ - رعایت حقوق سیاسی حکومت از سوی مردم: ۷۵
- نتیجه‌گیری ۷۹
- منابع ۸۷

پیشگفتار

این متن محصول پژوهشی از مجموعه «متون پژوهش بنیان» در خصوص اندیشه امام خمینی است. با بازنویسی، تلخیص و روان سازی متن اصلی تلاش کرده ایم آن را در اختیار مخاطبین عام قرار دهیم. هدف از این اقدام آن است که اولاً همه اقشار به خصوص جوانان و دانشجویان با پژوهش های انجام شده در باره اندیشه امام خمینی آشنا شوند، ثانیاً آثار پژوهشی مذکور از مخزن دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی خارج شده و به شکل مناسبی در اختیار همگان قرار گیرد، نتایج و یافته های این آثار در جامعه منتشر و زمینه پژوهش های جدید را فراهم نماید و راهگشای عمل برای اقشار مختلف و سیاست گذاران در کشور گردد و فرهنگ سازی مناسبی را برای اندیشه های امام که همان اندیشه های اسلام ناب محمدی و انقلاب اسلامی است فراهم آورد. در این اثر تلاش گردیده موضوعات مفید با حذف بخش های تخصصی و تلخیص مطالب و ساده نویسی و

ب □ پیوند عدالت سیاسی و حقوق سیاسی با رویکردی بر آراء امام خمینی(س)

روان‌سازی و ایجاد ارتباط مسئله مورد بحث در پژوهش با نیازهای امروز کشور به شکلی نسبتاً جذاب در اختیار مخاطبان قرار گیرد. امید است بتوانیم در هدف خود که همانا گسترش اندیشه‌های امام به‌عنوان چراغ هدایتی برای امروز جامعه ایران اسلامی می‌باشد قدم‌های مفیدی برداریم. از خوانندگان محترم انتظار داریم با نظرات و پیشنهادات خود ما را در تداوم این مجموعه یاری رسانند.

معاونت پژوهشی

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

www.ketab.ir